

SEVDİĞİM KADIN ADLARI GİBİ

Akgün Akova

© KARAKARGA YAYINLARI 118

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

SEVDİĞİM KADIN ADLARI GİBİ Akgün Akova

Genel Yayın Yönetmeni: M. K. Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Yayına Hazırlayan: Gülden Akıncı

Editör: Başak Tan

Kapak Tasarım: Akgün Akova

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

1-2. Baskı: Çınar Yayınları

3-4. Baskı: Mart 2018

ISBN: 978-605-2241-18-9

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumaloğlu, M. K. Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

karakarga.com

info@karakarga.com

karakargayayinlari

karakargayayinlari

karakargayayin

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Gümüşsuyu Cad. Odin İş Merkezi

Kat 2, B Blok, No 403, Topkapı - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 40200

İçindekiler

<i>Sevdiğim Kadın Adları Gibi İçin</i>	7
İrem	16
Duygu.....	18
Yasemin.....	20
Lale	22
Arzu.....	24
Esin.....	26
Ayşegül.....	28
Pelin.....	30
Leyla	32
Burçak	34
Ebru.....	36
Naz.....	38
Alev	42
Ece	44
Burcu.....	46
Jülide	48
Zeynep	50
Ayça	52
Eylül.....	58

Nisan	60
Deniz.....	61
Berna.....	62
Aslı.....	64
İdil.....	66
Nilüfer	68
Sevda	70
Elif	73
Bahar	74
Hale	76
Begüm	78
Yağmur.....	80
Selin.....	82
Dilara.....	84
Rüya.....	85
Mine	86
Beliz.....	88
Şehrazat.....	90
“Uç Git Ona Doğru”	93
Kaynakça.....	107

SEVDİĞİM KADIN ADLARI GİBİ İÇİN

Sevdiğim Kadın Adları Gibi'nin ilk baskısı yayımlandığı zaman katıldığım bir imza gününde, genç bir kadın sıranın kendisine gelmesini beklemiş ve oturduğum masanın önüne vardığında kırgın bir sesle, "Akgün Bey," demişti, "bende sizin bütün kitaplarınız var. Ama *Sevdiğim Kadın Adları Gibi*'yi almayacağım. Çünkü benim adıma şiir yazmamışsınız. Başka kadınların adlarına şiir yazmışsınız!" Bana önce şaka gibi gelen bu serzenişin ne denli etkili bir duygu olduğunu sonraları daha iyi anlayacaktım. Kitabı okuyan birçok kadın hep aynı soruyu sordu bana: "Akgün Bey, benim adıma taşıyan şiiri ne zaman yazacaksınız?" Böylece anladım ki hiç aklıma gelmeyen bir görev biçilmişti bana. Yapmaya kalksam, yaşamımın sonuna kadar bitmeyecek bir görev: Her kadın adı için bir şiir yazmak...

"Akgün Bey, benim adıma taşıyan şiiri yazdınız mı?" Bu soruyu her duyuşumda, Toros Dağları'nda yaktığım bir ateşe gider aklım. Yörükler develeriyle dağ yollarında ağır ağır ilerler. Bir yıldız yağmuru başlar içimdeki gökyüzünde. Müthiş bir ıssızlık, yokluk duygusu yeniden canlanır. Soruyu soranlar, gözlerimden şimşek hızıyla geçip giden bu duyguyu fark etmezler. Onlara uzun uzun anlatmak isterim oysa *Sevdiğim Kadın Adları Gibi*'nin nasıl doğduğunu. Dilimin ucunda kalır.

“Sarıkeçilileri bilir misiniz? Ataları Orta Asya’dan gelen Türkmen boylarından birisidir. Göçerdiler. Toros Dağları’nı haftalar süren yolculuklarla geçerler. Çağlayanların önünden, uçurumların yakınından yol bulurlar. Karaman’da, Seydişehir’de, Beyşehir’de beş direkli çadırlarını kurarlar. Çadır kurdukları yerlere “yurt” derler. Sonra kona göçe kıyılara yakın yerlere, Silifke’ye inerler. Dağ yamaçlarından Akdeniz’in mavisine bakarlar. Silifke’den Anamur’a, denize bakan yerlerde, çeşme yakınlarında durur, hayvanlarının yaklaklarını çatarlar. Ala çuvallarını açarlar. Aslında açtıkları çuval değil, yüzyıllardır süren bir geleneğin öyküsüdür. Yaşamlarının amacı mülk edinmek değildir, o yüzden “Yörügün bağı, evi olmaz” derler. Sarıkeçili olmak doğanın dilini, hatta uğursuz saydıkları rüzgârın söylediklerini de anlamak demektir. Onlar, hayvanlarının uyuma biçimine, kuşların çığırtkanlığına, ağaçların yapraklarını dökmeye önce hangi dallarından başladıklarına bakarak hava durumu raporları çıkarırlar. Sütlerini kondukları yerlerde sağıar, gün doğmadan keçe yaygılarını toplar, çadırlarını söküp develerine yükleyerek yola koyulurlar. Ama dağ yollarında ya da ıssız tepelerde hasta olmak da zordur, doğum yapmak da...” diye başlamak isterim söze.

İşte *Sevdiğim Kadın Adları Gibi* aslında Sarıkeçililerin öyküsünün içinden doğdu. Bir gün onları fotoğraflamaya karar verdim. Bir gezi dergisinde editörlük yapıyordum. Anadolu’nun kaybolmaya başlayan bu kültürüne, onlar son develerini de satıp kentte yaşamaya mahkûm olmadan önce tanıklık etmeliydim. Onlara katılmak üzere arabamla uzun bir yolculuğa çıktım. Ama yanlış zamanlamam ve hatalı yol haritam pahalıya patladı. Sarıkeçililerle buluşamadım. Umudumu yitirdiğimde, geçtiğim yolun kenarındaki sarı tabelalardan birinin gösterdiği yere doğru merak duygu-su içinde sürdürdüm arabamı: Mut’taki Alahan Manastırı’na...

Manastırın kalıntıları yüksek bir tepedeydi. Belli ki yüzlerce yıl önce bu yapının içinde yaşayanlar gözden uzakta olmayı seçmişlerdi. Akşamüzeri olmuştu, çok yorgundum. Sarıkeçililer kim bilir neredeydiler? Manastırın orada, dağları kırmızıya boyayan bir günbatımı karşıladı beni. Issızlığın ucundaydım. Tuhaf bir yalnızlık duygusu beni dağlara mıhladı. Soğuk yüzüme vurmaya başlayınca ateş yaktım, başına çöktüm. Geceyi solumaya başladım. Samanyolu bir mirasyedi gibi yıldızlarının ışıklarını üzerime doğru savuruyordu. Gökte milyonlarca avize asılıydı sanki. O müthiş yıldız sağanağı altında, ışığın aslında evrenin dili olduğunu düşündüm birden. İnsan böyle bir manzara karşısında evrende ne kadar küçük bir nokta olduğunu, hatta nokta bile olmadığını anlıyor. İçinde gururdan, büyüklük duygusundan eser kalmıyor. Var oluşunu ve kibirle dolu hayatların anlamsızlığını düşünüyor. Ben de, Toroslar'da yaktığı ateşin başında kendini sorgulayan bir adama dönüştüm o anda. Uzun yıllardır yollardaydım, gezi yazıları yazıyordum ama şiiri ihmal etmiştim. Dizeleri bir kenarda bırakmıştım. O gece, içim yeniden şiir coşkusu ile doldu. Şair olarak kendimi yeniden sınamalıyım. Hatta zora koşmalıydım. Bakalım nerede kalmıştı benim şairliğim? Usta mı olmuşum, çirak mı kalmıştım?

Aklıma tek tek sözcüklerden yola çıkarak şiirler yazmak geldi. O sözcüklerin yarattığı çağrışımlarla şiirler yazmak... Sesini ve anlamını sevdiğim sözcüklerle yola çıkmalıyım diye düşündüm. Duyumaktan, söylemekten mutlu olduğum sözcüklerle... O anda aklıma ilk gelenler, "Yıldız" ve "Işık" oldu. Kalemi kâğıdı çıkarttım ve sıralamaya başladım. Liste uzadıkça uzadı. Sonunda fark ettiğim şey şu oldu: Bu sözcüklerin bir bölümü aynı zamanda kadın adıydı da... Örneğin, Nisan bir ayın adıydı, ama kadın adıydı da... Örneğin Naz sözcüğünün kendine özgü bir anlamı vardı ama biz

onu kız çocuklarına ad olarak da veriyorduk. Böyle sözcükleri ayrı bir listede topladım: “Bahar... Begüm... Hale... İpek... Alev...” Aslında hepsi sevdiğim birer sözcüktü yalnızca, kulağıma hoş geliyorlardı. Ama bir sorunum vardı. Bazı adlar yakından tanıdığım insanları çağırıyordu ve bu durum benim yazar olarak özgürlük alanımı kısıtlıyordu. Örneğin Nilgün sözcüğünü çok seviyordum ama ablamın adıydı. Bu yüzden Nilgün sözcüğünden çıkararak bir şiir yazarsam odak noktası ablamın etrafında dönüp dolanacak ve çağrışım özgürlüğümü yitirecektim. Bunu istemiyordum. Şiirlere esin kaynağı olacak sözcükler bana kimseyi çağrıştırmamalıydı. Bu nedenle çok sevsem de bazı adları listeden çıkarttım. Liste sonlandığında elimde sözcük olarak anlamını ve söylenişini sevdiğim 90 kadın adı vardı. O gece ilk şiirin, İrem’in dizelerini yazmaya başladım:

“bana şöyle bir bak diyorsun... çobanların söndürmeyi unuttuğu dağ ateşi... rüzgâra emanet edilen fısıltı gibi... dağılan bir ilkokulun zili gibi bak bana...”

Kendimi biraz daha yokuşa sürdüm. Şiirler birbirine benzememeliydi, ama bir başka ortak noktası daha olmalıydı. Hepsinde bir aşk tanımı olsaydı ne güzel olurdu örneğin. Heyecan verici bir işe girişmiştim, şiire geri dönüyordum. Ama dedim kendi kendime, bunlar aşk şiiri de olmamalı, bambaşka bir şey olmalı. O bambaşka şeyin de ne olacağına şiirler karar versin dedim. Nereye götürürlerse beni, oraya gideyim. Ama sonunda, “yazdıklarım aşk şiiri olsun mu, olmasın mı” konusunda kantarın topuzunu kaçırdığım yerler oldu.

Sevdiğim Kadın Adları Gibi dizisinin yayımlanan ilk şiiri *Yasemin* oldu ve sonrasında diğerleri dergilerde boy göstermeye başladı.

Otuz üç tanesi tamamladığında bir araya gelip aralarında uzun bir toplantı yaptılar ve kitap olmaya karar verdiler! *Sevdiğim Kadın Adları Gibi*'nin ilk baskısı 2002'de yayımlandı. Sonrasında, aslında hiç kimseyi düşünerek yazmadığım bu şiirlerin sahiplenildiğine tanık olmaya başladım. Bu beni mutlu etti açıkçası, çünkü şiirler benden bağımsız yolculuklarına ve kalplere dokunmaya başlamış demektir. Örneğin bir okurum sosyal medya sayfasına kalıcı olarak şu cümleyi yazdı: “Akgün Akova, Ayça'yı beni tanımadan yazdı ama tanısaydı beni gösterip, işte Ayça bu derdi.”

Kitaptaki şiirlerin arasında adına yazılmış şiir göremeyen kadınlar ise, o şiiri görene kadar kitaplarımı almayacaklarını değişik biçimlerde “ifade ettiler”. İstiklal Caddesi'ndeki bir kafeden e-mail gönderen bir kız, kahve içtiği arkadaşının moralinin çok bozuk olduğunu yazıyordu. Bunun nedeni, biraz önce kitapçıdan satın aldıkları şiir kitabımda kendisi adına güzel bir şiir olduğunu ama arkadaşının adına yazılmış bir şey olmadığını görmeleiydi! Tanıdığım, arkadaş bildiğim kadınlar bile “Benim adıma ne zaman şiir yazacaksın? Bak takipteyim,” demeye başladılar. *Sevdiğim Kadın Adları Gibi* dizisinde onların adını taşıyan bir şiirin hiçbir zaman olmayacağını anlatmaya çalıştığım zaman bana küsenler oldu. Böylece başıma nasıl bir iş açtığım kafama iyice dank etti! Toroslar'da yakılmış bir ateşin başındaki gezginden, kendisinden her kadın adı için bir şiir yazması beklenen bir şaire evrilmişim!

Öte yandan bazı okurlar şiirleri “sevdiğim kadınların adları” olarak görmeyi seçtiler! Onlara ne diyeceğimi bilemedim açıkçası. Şiirlere o denli bağlanmışlardı ki ikna edilmeleri de zordu! Zaman içinde hepsine alıştım. Bana kitabımla ilgili olarak soru soranlara

istedikleri türden, onları üzmeyecek yanıtlar vermeye başladım! Bir söyleşiden sonra yanıma yaklaşarak, alçak bir sesle, “Akgün Bey, kız arkadaşımın adı Gül. Gül adında bir şiiriniz var mı? Ona okuyacağım da...” diyen delikanlıya, “Gül yok ama *Ayşegül* var. Ayşe’sini silersin, Gül kalır. Öyle okursun kız arkadaşına! Hatta olursa, günün birinde bir Ayşe’n olursa, şiirdeki Gül’ü silersin, Ayşe kalır!” dedim. O da, “Oooo... Çok iyi fikir, sağ olun!” diyerek mutlu bir vaziyette ayrıldı yanımdan. Aslında olması gereken belki de buydu. Madem şiirler yalnızca bir sözcükten yola çıkılarak yazılmıştı, okur o şiiri başka sözcükle de adlandırabilir ve öyle okuyabilirdi. Dayanak noktalarımın birisi, Pablo Neruda ve postacısının öyküsünü anlatan *Il Postino* filmindeki şu tümceydi: “*Şiir yazanın değil, ihtiyacı olanındır.*”

Sevdiğim Kadın Adları Gibi ile ilgili anılarım o kadar çok ki... Bir bölümü komik, bir bölümü dramatik... *Leyla* şiirim, 15 Ağustos 1999’da Milliyet Sanat dergisinde yayımlanmıştı. Derginin çıkışının üzerinden iki gün geçmeden o korkunç deprem oldu. Depremi yaşayan arkadaşlarımdan bazıları, *Leyla*’daki “*her şeye yeniden başla*” nakaratının bu felaketten sonra dillerden düşmediğini ve umutlarını yitirdikleri günlerinde açıp açıp bu şiiri okuduklarını söylediler bana.

Kitabın yayımlamasının ardındaki yıllarda yaptığım uzun yolculuklar boyunca bu diziyeye çok fazla şiir ekleyemedim. Ama günün birinde bir başka şiir “Yaz beni! Yaz beni!” diye aklıma girdi. Girdi ve çıkmadı. Bambaşka bir kapı açtı bu şiir dizisine: *Türkan*... Türkan Saylan’a yapılan haksızlıkların ve ölümünün üzerimde bıraktığı etki yıllar sonra bile silinmedi ve beni *Türkan* şiirine götürdü. *Sevdiğim Kadın Adları Gibi*’deki şiirler ilk kez, sözcükten çıkan

çağrışımlarla değil, bir insandan çıkarak yazılıyordu. *Türkan* şiiri mi, Sezen Aksu için yazdığım *Sezen* takip etti.

Elinizdeki bu kitap, *Sevdiğim Kadın Adları Gibi*'nin ilk iki baskısındaki şiirler ve onlara eklenen beş yeni şiirden oluşuyor. *Türkan* ve *Sezen* kendilerine bir başka kitabımda, *Baba Bana Bağırma*'da yer buldu. Daha önce yayımlanmış ama yetkin bulmadığım birkaç şiiri de kitabın bu baskısına almadım.

Şiirlerin sonunda bir de “düş-mektup” var: *Uç Git Ona Doğru...* Belki yeri bir şiir kitabının içi değildi. Ama öyle alışmıştı ki yerine önceki basımlarda, onu söküp alamadım şiirlerin arasından. Bu “düş-mektup” bir aşk öyküsü üzerine kurulmuş gibi görünen, ama aslında benim fotoğraf sanatçısı olmama yol açan dostum Ertuğrul Merter'i sonsuz kılmak için yazılmıştır. Ona da selam olsun.

Selam olsun sevdiğim tüm sözcüklere... Kadın adı olsalar da olmasalar da...

Akgün Akova

*“Sevdiğim çiçek adları gibi
Sevdiğim sokak adları gibi
Bütün sevdiklerimin adları gibi
Adınız geliyor aklıma”*

Melih Cevdet Anday